

energiministeren kan træffe beslutning om, at en bygning skal være bevaringsværdig, indtil kommunalbestyrelsen ved en eventuel beslutning herom »ophæver« ministerens beslutning. Princippet i lovforslaget er, at miljø- og energiministeren skal have mulighed for at sikre bevaringsværdige bygninger, som ministeren bliver opmærksom på, og som pågældende kommunalbestyrelse måske endnu ikke selv er opmærksom på. Der rokkes imidlertid ikke ved hovedprincippet om, at det er kommunalbestyrelsen, der bestemmer hvilke bygninger i kommunen der er bevaringsværdige, i og med at kommunalbestyrelsen kan »ophæve« ministerens beslutning. Dette kan f. eks. ske i forbindelse med en nedrivningssag eller i forbindelse med planlægning, hvor der tages stilling til bevaringsværdien.

Miljø- og energiministeren vil typisk blive opmærksom på bevaringsværdige bygninger gennem Det Særlige Bygningssyns behandling af forslag til nye bygningsfredninger og ved stillingtagen til, om eksisterende bygningsfredninger skal ophæves. I begge situationer kan der være behov for at sikre de bygninger, som - selvom de ikke er fredningsværdige - dog besidder sådanne bygningskulturelle værdier, at de bør sikres som bevaringsværdige. Ministeren kan også blive gjort opmærksom på mulige bevaringsværdige bygninger af de faglige regionale kulturmiljøråd eller andre.

Ministeren kan først træffe beslutning om udpegning af bygninger som bevaringsværdige, når der er gennemført den orienterings- og offentlighedsprocedure, der er fastlagt i § 6 i loven om bygningsfredning og bevaring, og som hidtil alene har været anvendt i bygningsfredningssagerne.

Når ministeren har truffet konkret beslutning om udpegning af en bevaringsværdig bygning, vil bygningen, som altovervejende hovedregel, være omfattet af retsvirkningerne i § 18 i loven om bygningsfredning og bevaring (offentlighedsproces ved kommunalbestyrelsers nedrivningsbeslutning). Men ministeren kan ifølge forslaget beslutte, at retsvirkningerne skal svare til en bevarende lokalplan. Dette vil især være relevant, når ministerens beslutning om at sikre en bevaringsværdig bygning udspringer af en sag om ophævelse af en bygningsfredning.

For at sikre, at der ikke under processen sker nedrivning af de bygninger, som ministeren påtænker at udpege som bevaringsværdige, følger det af lovforslaget til § 19, stk. 3, at ejeren af pågældende bygning ikke uden tilladelse må foretage nedrivning, ombygning eller på anden måde ændre »klimaskærmen«.

Det følger af lovforslaget til § 19 b, at ikke kun ministeren men også kommunalbestyrelsen kan ophæve

miljø- og energiministerens beslutning om, at en bygning er »bevaringsværdig«, hvis kommunalbestyrelsen ikke er enig med ministeren i, at en bygning skal sikres som bevaringsværdig. Herved er det sikret, at det fortsat alene er kommunalbestyrelsen, der bestemmer, hvilke bygninger i kommunen som skal sikres som bevaringsværdige i lovens forstand.

Det følger af lovforslagets § 4 om ændringer i ligningsloven, at ejeren af en bygning som udpeges som bevaringsværdig i forbindelse med ophævelsen af en fredning i op til 5 år efter ophævelsen af bygningsfredningen opretholder muligheden for at fratække de faktiske afholdte vedligeholdelsesudgifter vedrørende »klimaskærmen« (bygningens ydre) som skattemæssigt fradrag.

Allerede i dag giver bygningsfrednings- og bevaringsloven entydigt miljø- og energiministeren (som har delegeret denne beføjelse til Skov- og Naturstyrelsen) mulighed for at ophæve fredninger, når fredningsværdierne er gået tabt eller ikke længere kan opretholdes. I de tilfælde hvor Skov- og Naturstyrelsen i dag anvender denne mulighed og ophæver fredninger, bortfalder samtlige direkte og indirekte økonomiske støttemuligheder med i praksis øjeblikkelig virkning.

Med lovforslaget oplødes denne situation for bygninger, der ikke er fredningsværdige, men dog rummer bevaringsværdier, og som derfor udpeges som bevaringsværdige. For bevaringsværdige bygninger, der har været fredet, indebærer lovforslaget altså en bedre økonomisk stilling end de gældende regler.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det som tidligere omtalt er besluttet at gennemføre et »forprojekt« til vurdering af muligheden for at gennemgå og ajourføre fredningslisten. Muligheden for at tage ovennævnte hensyn til »affredede« bygninger og deres ejere afhænger af nærværende lovforslags gennemførelse.

2.2. De regionale faglige kulturmiljøråd

Siden gennemførelsen i 1997 af loven om de regionale faglige kulturmiljøråd er der oprettet kulturmiljøråd i alle landets amter, og rådene er efter Miljø- og Energiministeriets opfattelse kommet godt fra start. Rådene deltager således ganske ofte i drøftelserne om region, -kommune- og lokalplanlægning såvel som om de konkrete myndighedsbeslutninger i stat, amter og kommuner. Ligeledes bidrager mange kulturmiljøråd gennem udgivelser af publikationer, deltagelse i pressedebat osv. med faglige input til den løbende debat om den faste kulturarv og kulturmiljøspørgsmål i det hele taget.